

ANUL III.  
24 Octombrie 1899.



# Albina

## Revistă Enciclopedică Populară

No. 4.

Apare în fie-care Duminică

Abon. în țară pe an Lei 5 } Abon. în străln. pe an Lei 6  
" " " 6 luni " 3 } Un număr . . . . . 15 bani  
Pentru anunțuri 1 leu linia

### Comitetul de Redacție:

P. Garboviceanu	G. Adamescu
C. Rădulescu-Motru	V. S. Moga
G. Coșbuc	N. Nicolaescu
J. Otescu	Const. C. Pop.-Tașcă
P. Dulfu	Gr. Teodossiu.

### SUMAR:

A. S. R. Principele Carol.—Românii la Roma.—Ic. Const. Nazarie, Rolul Bisericii Ortodoxe în Păstrarea naționalității române.—Lapte cu spirit.—G. Coley, Mărtea lui Răsvan-Vodă.—G. D. Spineanu, Tribuna medicală populară.—P. S. Aurelian, Eschimoșii.—N., Căleua cu lapte.—Vasile Ștăbuleanu, Peirea țaranului este beția.—Z. G. Negoescu, Școala sătească.—Florescu Bragadiru, Fapt Filantropic.—Sfaturi practice.—Alexandru D. Daniel, Scrisoare către redacție.—Starea semănăturilor.—Mulțumiri.—Apeluri.—Poșta Administrației.

Ilustrațiuni: A. L. R. Principii Carol și Elisabeta.—Columna lui Traian.—Traian cucericitorul Daciei.—Tip de Român din Basarabia.—Eschimosul vinător.

Cu începere de la 1 Ianuarie 1900

Apare în Bucuresei la 1 și 15 a fie-cărei luni:

## NOUA REVISTĂ ROMÂNĂ

Cu colaborațiunea celor mai distinși scriitorii români.

Director gerant: C. Rădulescu-Motru, Bucuresei.

*Noua Revistă Română* cuprinde în fie-care număr al său :

Articole asupra cestiunilor politice de actualitate; studii literare și științifice; dări de seamă despre publicațiunile de valoare apărute. Fie-care număr al Revistei este însoțit încă de două suplimente: unul rezervat informațiunilor; cel-lalt lecturii recreative: roman, nuvelă, etc.

*Noua Revistă Română* este publicațiunea indispensabilă pentru toți câți doresc a urmări mișcarea culturii române în secolul XX.

Abonamentele pe un an . . . . . Lei 24  
 » pe 3 luni . . . . . » 6  
 Un număr . . . . . » 1

Abonamentele se primesc la Administrația Revistei în Bucuresei, Pasagiul Român 20; la principalele librării; precum și la biourile poștale din țara.

## GRADINA PREOTUL ILIE

Biserica Cotroceni.—Bucuresei.

Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbuști, Plante urcătoare, Brađi, Pini austriaci Thuya și altele.—Stupi Trandafir.

Cel mai mare și cel mai vast magazin din Țară și singurul care vinde effin

## LA TOATE SEZOANELE

Bucuresei, Calea Victoriei 27, lângă Poliția Capitalei.

### Ghete pentru bărbați

De vax cu elastic, 12,95, 11,95, 10,95  
 » » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95  
 » » cu șirete, 13,95, 12,95, 11,95

Ghete de lack pentru salon cu elastic și șirete, 12,95, 11,95

de lack întregi, 14,95, 13,95

» » facon Klappe, 51,95

» » pentru d-niiofiț, 14,95, 13,95

» » cu nasturi, 15,95, 14,95

» chevr. cu elastic, 15,95, 14,95, 13,95

» » nasturi, 16,95

Ghete color. simple, 13,95, 12,95

» » besetură, 14,95, 13,95

» » șirete, 14,95, 13,95, 12,95

» » nasturi, 14,95, 13,95

» » » piele rus. 15,95, 14,95

### Pantofi pentru bărbați

De gems, 10,95, 9,95, 8,95

» chevreaux american, 9,95

» » franțuzesc, 12,95

» color. 11,95, 10,95, 9,95, 8,95

» » piele rusescă, 12,95, 11,95

### Ghete pentru dame

De gems, 9,95, 8,95, 7,95

» chevreaux, 13,95, 12,95, 11,95, 10,95

» » ext. fine, 15,95, 14,95, 13,95, 12,95

» » High-Liffe, 16,95

» color. 12,95, 11,95, 10,95

» » High-Liffe, 15,95, 14,95

» » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95

### Pantofi pentru dame

Colori și negre, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95, 5,95, 4,95.

### Ghete pentru băceți, fete și copii

Pentru băceți, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95

» fete 6,95, 5,95, 4,95

» copii 5,95, 4,95, 3,95, 2,95

Numai la toate sezoanele se poate găsi încălțăminte bună și cu prețuri fabuloase de eftine.

Magazinul la toate Sezoanele lângă Poliția. Bucuresei, Calea Victoriei 27, Bucuresei.

5%

Cupon de reducere pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistei vor avea un scădemint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.

## A. S. R. Principele Carol

La rubrica «Intîmplările săptămîinii» am comunicat cititorilor mersul bólei A. S. R. Principelui Carol. Țara întregă așteaptă dilnic cu o nespusă nerăbdare știri de la Sinaia.

Știrile erau când mai bune când mai rele, după cum erà mersul acestei grósnice bóle, febra tifoidă; dar momentele de criză au trecut.

\* \* \*

Cu cea mai mare bucurie anunțăm cititorilor noștri că A. S. R. Principele Carol se află mai bine.

Buletinul medical dat la 18 Octombore anunță că a petrecut o zi fără friguri și, dacă nici o complicație nu se ivesce, se pòte considera că a intrat în convalescență.

Din parte-ne facem cele mai căldurose urări pentru o grabnică însănătoșire și unim glasul nostru cu al miliónelor de Români spre a ruga pe Cel



AA. LL. RR. Principii Carol și Elisabeta.

Atot Puternic să ridice cât mai curînd de pe patul suferinții pe Acela în care Poporul Român își pune tótă speranța pentru viitor, pe *Fiul iubit al Țării Românesce*.

## ROMÂNII LA ROMA

**C**u ocasiunea congresului orientaliștilor ce s'a ținut la Roma la începutul lunii Octombree, mulți Români, reprezentanți din partea guvernului, scriitori, oameni politici, etc. au depus o corónă la picioarele columnei lui Traian.

Acest monument, pe care îl înfățișăm aci cititorilor, este ridicat de împăratul cuceritor al Daciei ca să fie spre vecinică amintire pentru victoriile lui. Pe acea marmură se află înscrise faptele legionarilor romani și ale Dacilor; sînt deci primele dovești despre vitejia noastră, căci din acei viteji s'a născut poporul român.

Depunerea acestei coróne s'a făcut cu mare solemnitate în ziua de 13 Octombree s. n.

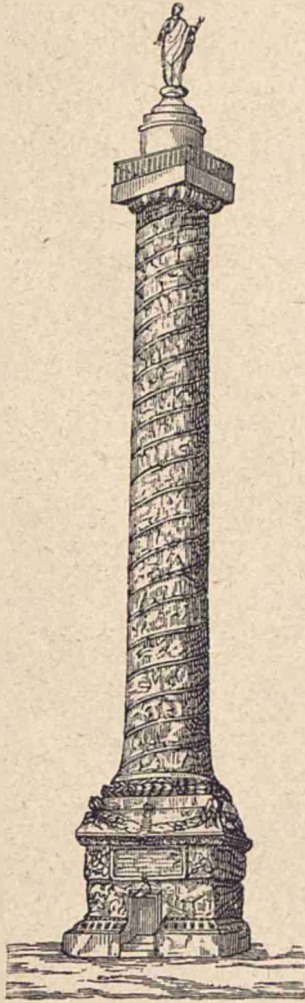
Locuitorii din Roma au primit cu multă bucurie pe frații lor de la Dunăre și diarele de acolo spun că de la 9 ore de dimineță piața în care se află columna eră înțesată de lume.

Serbarea s'a început printr'un discurs al d-lui V. A. Urechia, bătrânul profesor de la Universitatea din București, membru al Academiei, fost ministru, etc.

După dînsul a luat cuvîntul d-l *Guido Baccelli*, ministrul Instrucțiunei publice din Italia, și a rostit un discurs foarte măgulitor pentru Români.

După dînsul a vorbit d-l *Galuppi*, ajutorul de primar, care a mulțumit delegațiunii pentru frumoasa corónă depusă pe columnă, pe care o consideră ca un nou semn despre afecțiunea pe care poporul român o pòrtă pentru Italia în genere și în special pentru Roma.»

D-l *Gr. G. Tocilescu*, senator, într'o cuvîntare mai lungă, după ce a mulțumit pentru primirea frățescă ce s'a făcut Românilor în Roma, a schițat istoria poporului nostru din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre, arătând stăruința cu care el și-a păstrat naționalitatea.



Columna lui Traian.

D-na *Smara*, a rostit un mic discurs și a citit o poezie.

Au vorbit apoi: d-l *Sefendache*, senator; d-l *Milescu*, reprezentant al Românilor din Macedonia; d-l *L. Cazzavillani*, directorul ziarului «Universul» din București. D-na Bertini Attili a citit o odă adresată Românilor.

Au luat cuvântul apoi doi Italieni amici ai Românilor: *Bruto Amante* și *Benedetto de Luca*. Amândoi au vorbit despre calitățile poporului român, despre nevoile pe cari le-a îndurat în cursul vremii și despre tăria cu care a resistat la toate. Ei au accentuat mai ales legăturile de fraternitate ce leagă nația noastră cu a lor.



Traian, cuceritorul Daciei.

După ce s'a terminat serbarea de la Columna lui Traian, Români s'a dus la mormântul lui Victor Emanuel, fostul rege al Italiei, și au depus o coronă; după aceea au depus corone cu frumoase inscripțiuni la mormântul lui Cavour, fostul minis-

tru al lui V. Emanuel și amic devotat al Românilor în epoca noastră de regenerare de la 1856—59, și la mormîntul lui Garibaldi.

Dăm pentru No. acesta discursul d-lui Bacceli, ministrul de instrucție.

### *Români!*

O voi cari, în pios pelerinagiū aci, venirăți a vă închina înaintea acestui monument unde sînt sculptate faptele glorioase de acela care v'a dat patrie și o civilizațiune, în inimile vōstre se reînnoesce de secole așa de palpitantă și de vie memoria isbîndei ce este mai puternică de cât marmura. Dacă din înălțimea acestei colōne ar putē să se audă resunând încă glasul lui Traian, care rēsună acum 18 secole, peste tărāmurile pe care a strălucit spada sa, alungând și distrugēnd ordiele barbare, acolo unde strălucesce ca sōrele mănōsele cāmpii, va renasce o pādure de arme și de armate spre a arătā din nou omeniriī puterea renāscēnd.

Pietatea vōstră, credința neclintită, ne dă un exemplu cu atât mai nobil, cu cât el e mai rar între popōre, de aceea, trebuie să rēmānă spre pomenire; cultul acestor virtuți reînviatē au subjugat regiunile barbare și le-a atras la sine cu strălucirea civilizațiunei; dar virtutea singurā nu este de ajuns: *Grecia erā destul de mare cānd a venit în puterea Romanilor.*

Puterniciī popōrelor moderne, uitāndu-se în oglinda istoriei, trebuie să se simtā inferiori puternicilor vechi, dacă civilizațiunei îi lipsesce puterea, sau puteriī îi lipsesce civilizațiunea.

Eū, care astăzi sînt în capul educațiunii naționale, mă simt fericit, o Romāni, ca să vă pot da de exemplu tineretului italian ca o comōră de iubire pentru țarā, și nu mă feresc a spune că acest tesaur se păstrează mai bine de acei cari sînt mai departe de patrie, de cât de aceia cari se găsesc într'insa și cari uitā prea repede și sāngele vērsat, și eroismul îngropat.

Vē salut pe voi, cari n'ați fost nici odatā învinși, o Romānilor! Voi sînteți o pagină a parte din marea carte a istoriei Romei, nu însă pentru acesta, și o pagină uitatā, din contrā, ea este însemnatā de cea mai mare iubire și admirațiune. Corōna de bronz pe care voi o depuneți la piciorēle acestei co-

lumne, istoria, această mare justițiară a ómenilor saú lucrurilor, o va depune într'o zi peste patria vóstră arátând-o întregel omeniri ca un exemplu de nesfírșita iubire pentru mărirea Romei, ai cărei fii demni sînteți.

## Rolul Bisericei Ortodoxe

IN

### Păstrarea naționalității române



Impul ce a trecut de la retragerea legiunilor romane din Dacia și pînă la așa numita descălecare a doua a Românilor în Principate, nu este cunoscut istoriei. Nu scim, cu siguranță ceea-ce s'a petrecut, în acest timp în mintea poporului român, retras la munți de frica năvălirilor barbare; istoria nu ne-a lăsat acte, cari să ne dea pe față mișcările cugetului poporului român; scim însă bine că la descălecare, Românul apare creștin și Creștinul Român; scim că în acest interval de timp religia creștină așa de bine s'a lipit de inima și sufletul Românului, că este peste putință a face istoria lui fără a face istoria Creștinismului și din contra.

În adevăr, de multe ori s'a ȃis, că religiunea ne-a păstrat naționalitatea și limba, iar acestea s'aú ȃis și se ȃic de ómeni cu adevărat luminați și adînc-cunoscători ai istoriei némului nostru; dar să vedem și noi cum stă cestiunea?

Să scie că istoria noastră națională nu este de cât istoria unor lupte nesfírșite, duse cu tóte popórele vecine; se scie că Românul vecinic a trebuit să fie tréz, atent, cu arma într'o mână și cu sapa într'alta ca să pótă și să se hrănescă și să-și ocrotescă viața și țara.

Aceste lupte nu se continuă un an, nici doi; nu se continuă un veac, nici două, ci șese vécuri și mai bine. Față cu această încăpăținare a Românului de a se luptă pentru țara lui, sîntem nevoiți a ne întrebà: de unde în el atâta putere, de unde atâta înverșunare pentru apărarea unui colț



de pământ neînsemnat în bătrânul Continent? Nici o putere, nici o stihie firăscă nu poate explica virtutea nămului nostru. Care este deci tăria și secretul ce unesce așa de strâns pe fiul unei națiuni și în deosebire pe al națiunii române? Istoria omenirii ne învață că tăria unui popor atârnă de la tăria idealului, de la tăria credinței, de la instituțiunile și legile sale înțelepte, de la literatura sa. Dacă lucrul este așa—și alt-tel nu poate fi—atunci deschideți cartea nămului nostru și întrebați pe cronicari—acești profeți și judecători ai națiunii române—despre ideile mari ce au călăuzit-o în decursul timpurilor, despre credința, instituțiunile, legile și literatura sa.

Dumnezeu a voit, dic Cronicarii, ca Românii să învingă, Dumnezeu a voit ca ei să fie învinși; cu ajutorul lui Dumnezeu s'a zidit un templu; cu ajutorul Lui se suie Domnitorul pe tron și domnesce înțelepțesce; tot Dumnezeu este acela, care întinde asupra poporului său mâna Lui certătoare sau ocrotitoare; într'un cuvânt firul istoriei noastre, după Cronicari, este țesut de *A. Tot-Puternicul*.

De aici se vede, prin urmare, idealul și credința poporului român; de aici se vede că el n'a avut altă credință de cât credința creștină, care l-a călăuzit în viață, l-a încurajat la luptă, răbdare, fapte bune, care l-a mângâiat în restriște și nevoi, care l-a făcut să se creadă mare și fericit chiar în nenorocire.

Cară sînt instituțiunile și monumentele poporului român, căci monumentele fac astăzi fala Egiptului, Atenei, Romei, și a altor orașe vechi? Singurele monumente ridicate de Români sînt bisericile, cară acoper țara de la un capăt la altul și cară mărturisesc sus și tare despre aspirațiunile, sentimentele și mișcările inimii sale. În ele și-a intrupat voința sa, în ele și-a pus viața, în ele și-a vădit Românul viitorul, slava și cinstea sa. Acum putem să ne explicăm puterea de rezistență, cu care Românul a luptat contra liftelor streine: nu eră vorba să apere un colț de pământ pe care l-ar fi găsit cu înlesnire ori unde, ci eră vorba de a apără tot ce o inimă are mai scump, eră vorba a apără producțiunea geniului său individual; eră vorba a apără monumente ca sf. Trei-Ierarhi, Curtea de-Argheș, etc.; trebuia să apere sfințenia mormintelor așezate în jurul Bisericii ocrotitoare celor vii și a celor morți; eră vorba a se apără memoria

și locurile sfințite de urmele domnitorilor pioși, ale sihastriilor și ale altor bărbați sfinți ai némului, cari cu sfatul și cu fapta au dat doveđi de sfințenie și iubire de neam și religie. Cu un cuvint Bisericele și mănăstirile au fost cetățile Românisului în cari s'a grămădit comóra naționalității și tot avutul intelectual și moral al Românilui. Prin urmare, Biserica, pe lingă faptul, că a fost și este o instituțiune de mândrie morală și națională, un azil de scăpare a tot ce omul are mai scump în lume, mai este și instituțiunea care a unit într'un tot pe Români.

Dar un stat, spre a puté ființa are nevoie încă de legi înțelepte, cari să ocârmuiască viața de tóte dillele a membrilor săi. Aprópe tóte popóarele își au legiuitorii lor, pe cari-i cinstesc, ca pe întemeietorii ori reorganisorii lor. Ați auđit vorbindu-se de legile lui Manu, Licurg, Solone, de legile Grahilor și-ale altora asemenea lor. Care este decí legiuitorul poporului Român, atât în timpul vieței sale necunoscute istoriei, cât și în timpul vieței sale istorice? Românul a avut o singură Lege și un singur Legiuitor; legea lui este religiunea creștină, iar legiuitorul său Is. Hr. Sub cuvintul de lege Românul înțelege *religiunea creștină*, iar sub religiune înțelege *lege*; sub cuvintul de creștin înțelege Român, iar sub cuvintul de Român înțelege creștin. De aici urméză că în mintea poporului Român legea este identică cu religiunea, iar religiunea este identică cu naționalitatea. Legea creștină este aceea care a condus destinele poporului nostru și de care s'au condus domnitorii după vremi în distribuirea dreptății supușilor; Mitropolitul tot-d'auna a fost primul sfetnic al domnitorului iar clerul judecătorul cel mai de aprópe al poporului. Legea creștină este decí aceea, care a condus poporul pe calea ordinei, a disciplinei și a mântuirii naționale.

Mai este încă ceva însemnat, care susține naționalitatea unui popor și-l face a se deosebi de alte popóre: acest ceva este limba și literatura sa. La Români aprópe ca la nici un alt popor, mai tótă literatura este religioasă. Acéstă literatură are un preț nespus de mare, căci în ea se oglindesc forma veche clasică a limbei noastre. Fără evangeliile, cazaniile, psaltrile și ceaslóvele noastre cele vechi nu ne-am puté da sémă de legile ce au guvernat limba noastră, de multe cuvinte ce s'ar fi perdut, de o mulțime

de întorsături lingvistice, de o rară frumusețe și cari astăzi fac podobă graiului nostru. Afară de acesta, în decursul timpului, pe când clasa dirigitore a înclinat a vorbi când grecesce, când slavonesce, singur preotul, vecinic frate al poporului, a vorbit în limba înțelăsă de el, ca unul ce a dus împreună și alătura cu dînsul zeduhul Țilei.

Iată în puține cuvinte rolul religiunii ortodoxe în păstrarea naționalității.

Istoria ne învață că în tot timpul cât Românul și-a iubit biserica, puterea noastră de conservare a fost așa de mare, că ni s'a dus numele și vestea peste mări și țări. Cât timp Românul și-a iubit biserica sa ortodoxă, care singură posedă secretul de a se lipi, de a se identifica și de a forma un singur tot cu instituțiunile și aspirațiunile unei țări, n'a avut a se teme de nimic. Cât timp această armonie seculară dintre Român și biserică se va continua, existența noastră va fi asigurată și în viitor. Departe dar de noi acele genii rele, cari caută să bage desbinare între Românul creștin și creștinul Român; departe, căci atunci s'ar adeveri Țisele Mîntuitorului: cetatea care se desbină va peri; cetatea noastră însă nu va peri, căci Românul își are mintea și inima în biserică, iar biserica în minte și în inimă și deci numai când aceste două puteri dătătoare de viață se vor nimici, atunci se va despărți și el de biserică, care l-a încălțit și ocrotit la sînul ei.

Ic. Const. Nazarie.

---

## LAPTE CU SPIRT

---

Un învățat, cercetând laptele unor vaci care se hrănesc cu borhot de la o povarnă, a dovedit în el o parte de spirt la o sulă părți de lapte.

În toate cele-l-a-lte privințe, laptele e bun ca și cel curat, cu toate că coprinde în el tot atâta spirt cât și berea. E bine dar ca fiecare să cerceteze cu ce își hrănesc vacile, laptagiile care le aduc lapte, căci ori-cine pricepe primejdia la care sînt expuși mai ales copiii hrănindu-se cu lapte alcoolizat.

---



Tip de Român din Basarabia.

## Mórtea lui Rësvan-Vodă

— Schiță istorică —



e mult amar de vreme, prădăciunile nu mai contenise în Moldova și acuma Tătarii și Leșii amenințau să trecă hotarul.

Strimtorat, Rësvan-vodă, plecă unde-l chiamă Batori, «Domnul și vecinul său cel prea grațios,» să dea ajutor contra Turcilor. Nu mult după plecarea lui, Marele Cancelar al Poloniei treceă granița spre a pune Domn pe Ieremia Movilă, din nêmul Aprodului Purice. Când intră în palatul domnesc din Sucéva, cancelarul întîmpină pe noul Domn cu cuvintele: «Printe! armele poloneze te-aū pus pe acest tron; aceleași arme, pe cât Dumneđeū va îngădui, te vor ocroti și te vor apêră. Te-ai făcut vasal, nu ca odinióră, al unor tiranī barbarī, dar al unui rege al unui popor liber și mărinos. Fii dar credincios lor.»

Vestea că domnia Moldovei a fost ocupată de Ieremia Movilă fu audită și de Rësvan la Brașov. El cere ajutor de la Sigismund, spre a isgoni pe nedreptul cotropitor al tronului Moldovei. Pe lîngă acesta, mulți boeri moldoveni, nemulțumiți de Movilă, invită prin scrisori pe Rësvan să intre în țară.

Cu ajutorul căpătat, acesta trece munții îndreptându-și calea spre Sucéva. «Luând veste Ieremia Vodă de pogorirea Ungurilor, pe cât a putut a strâns óstea țării și s'a gătit a stare de rêsboiū împotriva lui Rësvan.» Dar cum eră în biserică, nu eși afară pînă ce nu se săvîrși sf. Leturgie, cu tóte că armia dușmană se apropiă. Lupta se dete spre Schei în drumul Băii. Cavaleria unгурéscă isbită de Poloni iea fuga. Rësvan luptă vitejese: pîer sub dînsul doi cai, încalecă pe al treilea și lovesce de mórte. Curajul desfășurat aci, minună atât pe ai săi cât și pe dușmanī, făcendu-i să exclame «ce mai vitez!» In cele din urmă, cu apropierea seriī vêdendu-și óstea risipită, Rësvan plecă însoțit de câți-vă credincioși, stravestit în alte haîne.

Prin întuneric și căi necunoscute, ajung într'un sat și, rupți de osteneală, stătură să se întremeze.

Maî apoi plăcă, dar sînt urmăriți de gonacii lui Movilă, cari află pe unde au apucat, de la gasda unde se odihnise. Nenorociții fugari ajunși, se luptară bărbătesce, picând dintr'inșii doi morți; iar cei-l-alți fără prinși dimpreună cu Rësvan și fratele său.

Rësvan, pe care sorta «îl înălțase din pulbere pe tronul patriei sale» este prizonierul lui Movilă, înaintea căruia fu dus cu cei-l-alți soți ai săi.

Cu toții «se purtară în cumplita lor nenorocire, cu tótă vrednicia și bărbăția cuvenită. La tóte întrebările ce li se făcură, ei toți păstrară o tăcere mândră și disprețuitoare. Ieremia voia numai să-î însemne pe toți la nas, dar comunicându-i-se maî apoi nisee scrisori ale boerilor către Rësvan și simțind că printre Moldoveni are mulți partizanî, îl condamnă la mórte.

Tot ast-fel fură osîndiți la mórte și cei-l-alți prinși, «nesocotind și legile rësboiului, care sfințescse persóna unui prins și legile omenescî.»

Rësvan fu pus, din porunca crudului Ieremia, la cazne îngrozitoare. Așa, după ce-î tăiară nasul și buzele, fu aruncat într'o țépă «expuindu-l ast-fel, — privelisce de jale! — la armie și la locuitorii țării. In minutul în care mult nenorocitul Rësvan Vodă gemea de durere în țépă, cu o crudă barbarie aduseră pe frate-său dinaintea lui de-î tăiară capul. La acéstă vedere durerósă a morții fratelui său, adăogită la suferințele sale, Rësvan de odată se ridică, țîșni pe țépă, întinse brațele către dragul său frate și într'acéstă mișcare își dete sufletul.»

Locul unde fură înmormîntate rămășițele acestui Domn se vede pînă astăzi, aprópe de Baia, purtând numele de *Movila lui Rësvan Vodă*.

Domnise Ștefan Rësvan «peste Români, numai din Maiu pînă în Decembrie.»

De așa cumplită mórte pieri acest vítéz de care Bălcescu dice: «Născut Țigan, dintr'un neam osîndit de vécuri la robie, el fu încă o dovadă puternică, cum că în ochii providinții, nu sînt popóre alese și popóre osîndite, că ea rës-

pîndesce de o potrivă îndurările sale pe toți ómenii fără deosebire de nație, dar punênd pe fruntea fie-căruia pecetia Dumneđeirei și declarându-l cu drepturi de o potrivă ca totă ómenirea.»

G. Coles.

## TRIBUNA MEDICALĂ POPULARĂ

### Rolul medicului în societate.

**G**rație sacrificiilor, ce tóte guvernele au făcut și fac la noi în țară pentru învățămîntul superior, ađi avem o universitate în Bucuresci și alta la Iași, bine organizate cu profesori excelenți. La facultățile de medicină și sciințe avem institute culturale și laborátore, conduse de profesori savanți cunoscuți și bine apreciați nu numai în țară, dar și peste hotar. De la ast-fel de Facultăți și din mâinele unor ast-fel de profesori nu ne putem aștepta de cât la nisce elevi cari să formeze fala nêmului românesc în conducerea generațiunilor viitoare. Da, avem un număr bun de medici excelenți ađi în țară, avem un excelent director general al serviciului sanitar superior care va scî în orî-ce moment să-și recruteze personalul medical. Cu tóte acestea poporul român și în special populațiunea rurală suferă mult sub raportul sănătății. Vina nu este a guvernelor, orî a personalului medical, ci *este, cred eu, a fasei evolutive de organizare în care noi ne găsim.*

Ce putem pretinde noi unui medic de plasă care are 20—25. de comune? Aprópe nimic nu putem să-î pretindem. El n'are timp nici odată pe lună să pótă inspecta amănunțit fie-care comună, dar să mai dea îngrijiri seriose, adevêrat medicale, sêrmanilor suferinđi! Să sperăm un viitor apropiat în care sórta populațiunei rurale se va îmbunătăți și sub raportul stării sanitare. Pînă atunci însă este bine ca «Albina», revista poporului, să răspîndescă în popor noțiunile medicale pe cari e bine să le cunóscă fie-care om, chiar și aceia cari au posibilitatea de a se adresă unui medic în orî-ce moment al vieței lor.

Iată dar scopul ce urmărește rubrica din Albina intitulată: «Tribuna medicală populară.»

Doi factori sînt cauza unui mare număr de nenorociri ce se întîmplă în popor, sub raportul sănătății. Acești 2 factori sînt: a) Credința ce au mulți, nu numai din populațiunea rurală dar și chiar de la orașe, că așa numitele *lécuri băbesci*, ar vindecă unele bóle pe cari nici doctorii nu le-ar puté vindecă, și b) Frica ce mulți o au de spital.

Să reflectăm puțin asupra acestor 2 factori. Doctorii nu

sînt deî, orî puterî supra-naturale, ci sînt ómenî ca toîi ómenîi. Deosebirea însã între doctorî și ceil-alîi ómenî este cã doctorîi sînt ómenî învêțaî, carî au învêtat carte cel puțin 17—20 ani și în acest timp, mai ales în ultimii 7—10 ani, s'au ocupat numai cu cunóscerea bólelor și vindecarea lor.

Omul cel mai simplu, care póte să nu scie nicî să scrie și să citéscã, este în stare cu stînjenu saú cu metru să mészore o bucatã de pãmînt, este în stare să facã o punte peste un pirãu, el însã nu va fi în stare nicî odatã să mészore și să facã planul unei moșii de cãte-vã miî de pogóne orî să facã un pod traînic peste o apã mai mare cum ar fi de ex. Oltul. Inginerul însã, om învêtat, va face cu multã ușurință planul unei moșii, fie ea orî cãt de mare, va face pod traînic nu numai peste Olt dar și peste Dunãre.

Sã scrie și să citéscã, astãdî sciú și bucãtãresele. Sã învețe pe alt cine-vã să scrie și să citéscã cel puțin atãt cãt sciú ele, nu vor fi în stare nicî odatã. Profesorîi (învêtãtorîi, institutorîi, etc.) ómenî învêțaî în acest scop, vor face să scrie și să citéscã nu numai ceî apîi pentru acésta, dar și aceia pe carî natura i-a desmoštenit de unele din darurile naturale, cum sînt surdo-mușii.

Precum omul la alte lucrãri și afacerî ne adresãm la specialiști (inginerî, advocașî, profesorî, etc.), tot asemenea la bóle trebuie să ne adresãm la medici.

Omul în tótã viața are nevoe de sfaturile și ajutorul medical. Cu tóte acestea în momentele lui de rãtãcire își pierde calea adevêrului și se rãtãcesce pe potecile strîmte și prãpãstióse ale șarlataniei ómenesci.

Medicii învață mai întãiu cum este fãcut fie-care organ din corpul omului, ce rol are fie-care organ, cum funcționéazã el; învață ce trebuie să facã el în ori-ce cas de îmbolnãvire, cum trebuie să vindece orî-ce bóla; cu alte cuvinte medicul este pentru corpul ómenesc, ceea-ce este un mecanic pentru o mașinã. Cãnd un șurup se stricã la o mașinã, ea nu mai funcționéazã sau funcționéazã rêu; atuncî mecanicul, om priceput pentru dresul mașinilor, cautã și vede ce șurup s'a stricat, îl drege, și mașina funcționéazã bine mai departe.

Care proprietar de mașine va aveã curajul să încredințeze mașina sa de ex. o mașinã de treerat, în mîna unui om necunoscêtor de a umblã cu ea? De sigur, nicî unul, cãci paguba o plãtesce cu punga sa. Cu tóte acestea, din nenorocire, se gãsesc mulți ómenî, carî își încredințeazã mașina lor organicã, corpul lor, pe mânia unor babe speculante. Acéstã încredere o plãtesc nu cu punga, ci cu pielea lor, cu viața lor.

Vor fi de sigur femeî iscusite, carî în spiritul de speculã al ignoranței ómenesci se dau drept tãmãduitóre ale tuturor bólelor. Aceste femeî nu numai cã nu sînt în stare să



dea nici un ajutor sërmanului bolnav, dar de multe ori îi periclitéză și viața. Voiți cită câte-và casuri.

Cunosc un băiat, tînër, frumos, chipeș, inteligent, de familie bună, dar e *surdo-mut*. Acéstă surdo-muțenie nu este născută, ci este cãpãtatã la vîrsta de 5 — 6 ani. Copilul atunci vorbiã și audeã bine. Mi se spuneã cã s'a bolnãvit de febrã tifoidã. In locul medicilor aũ fost chemate așã ñisele *femei iscusite*. Ce mijloce vor fi întrebuiñtat nu sciũ, dar constatãm cu regret cã sërmanul copil a rãmas surdo-mut, grație lor; iar nu din cauza febrei tifoide, cãci febra tifoidã nu se terminã nici odatã prin surdo-muțenie, ci se terminã ori prin videcare ori prin mórte. Dacă acest copil ar fi fost îngrijit de un doctor, incontestabil cã ar fi avut o sórta mult mãi bunã, fie chiar și mórtea, nici intr'un cas n'ar fi rãmas surdo-mut.

Iatã dar o victimã a ignoranței și speculei femeilor iscusite.

Alt-cas. Acum vre-o 4 ani eram student in anul al IV-lea la Facultatea de medicinã din Bucuresci. In timpul verei, am mers la Baia d'Aramã. Intr'una din ñile am mers sã vizitez spitalul rural d'acolo. Intre alți bolnavi am vãduť o sërmanã fatã de vre-o 15 — 16 ani, pansatã la mãna drãptã. Am deslegat-o sã vãd ce este. Mãna aveã numai 4 degete, lipseã cel mic. Degetul inelar și mediũ (al 3-lea și al 4-lea) erau sgãrcite (demi-flexiune). S'a gãsit un om iscusit din partea locului, din aceia cari slobode apã la caĩ și sãnge la boi, care se pretindeã cã el scie sã îndrepteze și cele 2 degete sgãrcite ale fetei.

S'a apucat și a crestat degetele fetei cu cuțitul cu care slobodiã sãnge la boi și apã la caĩ. D'aci o infecție localã a rãniĩ, care amenința cu infecția generalã, din care—puté sã vie mórtea. Medicul spitalului pinã in acea ñi abia combãtuse starea de infecțiune. Sgãrcirea degetelor erã datoritã unui accident ce se întimplase fetei cãnd erã micã: se arsesse cu apã fiartã la mãna drãptã. Din causã cã fusese reũ îngrijitã de femeĩ, degetul cel mic se îngropase in palmã, peste el crescuse carnea și pielea, și din acéstã causã ținea sgãrcite pe cele-l-alte 2 degete vecine. Medicul spitalului, cu mine împreunã, a desgropat degetul cel mic și cele l-alte degete sgãrcite de la sine s'aũ îndreptat.

Alt cas. In anul acesta prin luna lui August mergeam de la T. Severin la Baia d'Aramã cu trãsura, împreunã cu un vechiũ coleg și bun prieten al meu, actualmente profesor la liceul Carol I. Erã Duminecã, pe la ora 3 p. m., treceam prin comuna Crainici. Ne-am oprit cãte-vã minute lingã apa Iupca sã se odihnescã puțin caii. Abia am fãcut câți-vã pași pe marginea apei și vãd la o umbrã de salcie un om bãtrãn ca de 60 ani, palid, abia vorbind și lingã el un lac de sãnge.

Mẽ apropiĩ de el, vãd un picior legat cu nisce bete, ince-

pënd de la genuchî în jos, pe o suprafață ca de 10 c. m.; iar jos de tot, la fluierul piciorului țîșneă sângele cu putere. Întreb ce s'a întîmplat? Sërmanul unchiaș îmi răspunde că de mai mult timp suferă de durere de picioare și a venit la un țigan să-î slobódă sânge; a plătit țiganului 1 leu, i-a slobodit sânge în tocmăi cum se face la cai când dice că le slobode sânge și acum nu-l mai poté opri. Țiganul fugise. Intervin eu, opresc sângele, cercetez natura bólei sale. Aflu că mē gásiam în fața unui «*reumatism poliarticular cronic*.»

Mai departe cercetez despre țigan, imposibil să-î pot afla numele. Timpul fiind înaintat și eu avënd încă o distanță bună de străbătut cu trăsura pînă sēra, a trebuit să plec. Mē întreb ce s'ar fi întîmplat cu acest unchiaș dacā eu nu mē întîmplam să-î opresc sângele, mai ales că rēmăsese singur în mijlocul zăvoiuului, părăsit de țigan care-î luase francul?

Mē opresc aci. Casurile de asemenea natură sînt din nenorocire destul de numeroșe și variate.

Dacā copilul rēmas surdo-mut, ar fi fost încredințat medicilor în timpul bólei sale, ori-care i-ar fi fost sórta, nici într'un cas surdo-mut n'ar fi rēmas. Dacā fata ar fi venit de la început la spital la doctor, n'ar fi suferit și n'ar fi fost expusă la mórte, după cum i s'a întîmplat, adresându-se aceluî maistru-potcovar-cârpaciū și om iscusit. Dacā omul cu reumatism ar fi mers la spital la doctor, nu erā să fie expus a-și pierde viața.

Iată dar la ce pericol sînt expuși aceia carî cred ușor în *lécurile* saū mai bine đis în *flécurile bábesci*.

**G. D. Spineanu.**

Doctor în medicină și chirurgie.  
Șef de lucrări la Institutul de Fiziologie.

---

## S F A T U R I

Adunați merinde pururea pentru bătrânețe.

Vorba deșartă, aduce tot-d'a-una pierdere.

Nu este cu putință ca omul să fie fericit în tóte.

Nu este rușine a tăcé, ci a vorbi fără cuvînt.

Fugî de obiceiurile rele și de câștigul rușinos.

---

## ESCHIMOȘII

**D**intre toate viețuitoarele, nici una nu se poate aclimata mai lesne ca omul. Atât plantele cât și animalele au, pînă la oarecare punct, regiunile lor determinate. Ast-fel între animale, maimuța, crocodilul nu vor pute nici odată trăi în clima noastră, căci nu pot îndura frigul; între plante, curmalul, vanilia, arborele care produce cafea, portocalii, lămîii, asemenea nu se vor pute aclimata la noi, căci frigul de iarnă îi distruge. Singur omul trăiește, fără excepțiune, în climatele cele mai calde și în cele mai reci, la tropice și la poli. Nu vorbim de locurile tropicale, căci acestea sînt locuite de Europeani: dar chiar regiunile pustii, triste și îngrozitoare din prejurul polilor, își au locuitorii lor, și aceștia sînt așa numiții *Eschimoși*. Cine ar fi putut crede, că se află ființe umane, cari își petrec totă viața lor pe gheață, în frigul care îngheață suflarea? Noi scim acesta din cărți, însă chiar citind, ni se pare că sîntem sub impresiunea unei iluziuni, iar nu a unui lucru care există într'adevăr. Și, cu toate acestea, omenii de rasa noastră, Francezi, Englezi, au trăit ani întregi în aceste regiuni triste, aruncați de naufragiu, pe aceste țărmuri; au trebuit să trăiască câte doi și trei ani pînă ce vre-o navă să-i pîdă descoperi.

Acastă însușire a omului de a pute trăi în toate climatele și peste tot locul, în căldurile cele mai mari ca și în gerurile cele mai înfricoșate, ne face să înțelegem și mai bine misiunea ce prevedința i-a însemnat pe acest pămînt; ne face să ne convingem că omul, într'adevăr, este destinat a popula și a civiliza totă suprafața pămîntului.

Locuitorii polului, Eschimoșii, după cum am dis, au figura turtită, lătăretă, rotundă și arămie închisă; nasul mic și turtit mult; ochii mici și codați. Părul lor este negru ca pana corbului, lung și încurcat; pe frunte este tăiat ca la unii din țerani noștri. Barbă nu au mai de loc; nisce tulee aspre și rari, de culoare neagră și crețe, pe buza superioară și pe barbă.

Clima cea aspră le impune, să se investimînteze cu blane și cu piei de paseri. Pantaloni, cari sînt lungi pînă la genunche, sînt de blană. Cămașa și ismenele sînt de piei de rață. Cojocul este de piele de vulpe, cu gluga care îi acopere tot capul afară de ochi, o parte din obraji și de gură. Mănușile sînt de piele de focă, căptușite cu piele de căne; ciorapii sînt de aceeași materie. Ast-fel costumat Eschimosul sîmăna mai mult cu un urs, care umblă în două picioare, de cât cu un om.

Femeile și copiii sînt îmbrăcați tot ca bărbații; femeile

iși lĂgă pĂrul de-asupra capului. VĂdate Ăn profil ele presĂntĂ trĂsuri destul de regulate.

Eschimoșii locuiesc Ăn nisce covergi, sau mai bine dicĂnd Ăn nisce vizuini, fĂcute din zĂpadĂ; ĂnĂuntru paturile sĂnt așternute cu blĂni de urși și de vulpi, cum și cu piei de rațe și de alte pĂsĂri. — Mobilierul unei familii se compune



Eschimos la vĂnĂtore.

dintr'o sanie fĂcutĂ din oșe de animale, din cĂți-vĂ cĂini, hamuri de piele de focĂ, ace sau undrele de oșe, un fel de piĂtre cari le servĂ de lampe; Ăn fine, din nisce lanțuri și lĂnci de oșe, cu cari se servesc la vĂnat. In cele mai multe colibĂ se gĂsesce și cĂte o cĂldare pentru prepararea mĂncĂrii. Focul Ăl fac cu grĂsime de focĂ, de morsĂ sau de urs, pe care o pun Ăntr'un fel de lampe, de-asupra cĂrora se atĂrnĂ cĂldarea.

CĂsĂtoria existĂ la Eschimoși. In genere, tatăl flĂcĂului cautĂ femeie fiului sĂu; el regulĂzĂ cĂsĂtoria cu pĂrinții fetei. BĂieții, ca sĂ potĂ sĂ se ĂnsĂre, trebuie ca mai ĂntĂiu sĂ devinĂ vĂnĂtori buni.

Singura grijă a acestor sălbatici este să aibă mâncare; odată asigurati, petrec într'o veselie; sînt ómenii cei mai mulțumiți; rîd tótă ziua, și povestesc la istorii și mai cu sémă istorii cari să-î facă să rîdă. Acéstă veselie, acéstă mulțumire, când omul locuesce în case de zăpadă, departe de orice pămînt locuit, aú surprins pe toți călătorii cari i-aú visitat.

Bărbați, femeii și copii, tineri și bătrîni, nu pot vorbi mai nici odată, fără ca să glumescă; ei hihăesc tótă ziua. Nu le poți face o plăcere mai mare, de cât să le dai mâncare și să le spuî la glume.

Cu tótă sălbăticia lor, Eschimoșii sînt bunî și primitorii. Doi nenorociți navigatori, cari scăpase dintr'o corabie înecată, după ce petrecuse peste doi ani singuri într'o scorbura, trăind ca vai de dînșii, avură noroc ca să dea peste ei un vînător eschimos celebru. Acești nenorociți, după ce petrecură mai multe zile cu dînsul în scorbura lor, D. Eatum, cum îl numiau ei, îi luă în sania sa și-i duse în satul seú, o adunătură de vre-o 20 de colibe de zăpadă bătută. Locuitorii din sat le eșiră înainte cu neveste, cu copii și cu cîini. De abia se opriră sáníile, și femeile cu copiii se grămădiră pe lîngă dînșii, hihăind. Indată îi băgară în casă, unde îi poftiră să ședă pe blánile de urs, cu cari eră așternut. După ce le dederă să mănance, îi îndemnară să se culce. Femeile nu sciau cum să-î mai îngrijescă: ele avură grijă ca înainte de a lăsă pe navigatori să se culce, să le schimbe încălțăminteá cea umedă, dându-le cisme uscate.—

Când începe să se rupă gheața, Eschimoșii plécă toți la vînat, căci atunci se găsesc mai multe morse și foc. Semnalul odată dat, toți bărbații își pregătesc sáníile și plécă; rămân acasă femeile și copiii.

Uneltele lor de vînat sînt: undița, lancea și un fel de lațuri. Fie-care vînător pîndesce unde este gheața crăpată, și așteptă pîna ce vre-o morsa sau vre-o focă scóte capul afară ca să respire; atunci repede lancea, și dacă o nemeresce bine, o omórá. Bărbații n'aú altă ocupațiune de cât vînatul și îngrijirea cînilor; tot ce privesce îngrijirea din casă, rămâne pe séma femeilor.

Vînatul hotărâse locul unde se aședă satele. Eschimoșii îndată ce nu mai găsesc vînat, încarcă sáníile și plécă în altă parte; cu modul acesta satele lor se schimbă de la un loc la altul, ca colibe le păstorilor.

P. S. Aurelian.

## VORBE VECHI

Tăcerea câte odată este mai bună de cât vorbirea.

## CAFEAUA CU LAPTE

**C**afeaua cu lapte, bătută dimineța singură, sau ca adaos pe lingă o altă mâncare e un aliment foarte hrănitor.

Ast-fel, un litru de cafea cu lapte care ar cuprinde câte o jumătate din fie-care, are de 3 ori mai multe materii cari pot da trupului căldură, putere și hrană de cât un litru de zémă de carne.

Dar ori cât ar fi de hrănitore și de răspândită mai ales la oraș ori cât ar fi pe placul multora, cafelei cu lapte i-se aduce învinuirea de unii învățați, că în loc să fie o mâncare bună și ușoră, cum vrem să avem dimineța, din potrivă, băgăm în stomac un lucru anevoe de mistuit pentru mulți.

Celor bolnăvicioși, ca și celor cu stomacurile stricate și mai ales femeilor, cafeaua cu lapte, bătută dimineța, le cade greu, le aduce dureri de cap și de multe ori încă nu se poate mistui pină la vremea prânzului. De aceea le taie pofta de mâncare. Adesea, această băutură aduce molicune în trup și de multe ori pricinuesce slăbiciunea de care se vaită așa de des și pe care le-o citești pe față-le. De aceea are întru cât va dreptate un doctor să pretindă că el cunoște o femeie despre care scie când bea și când nu bea cafea cu lapte, privind-o numai la față.

Invinuirile ce se aduc cafelei cu lapte se întemeiază și pe fapte pe cari le-a băgat de seamă ori-care din noi, dar și pe arătările chimiei. Această știință ne învață că laptele, când ajunge în stomac se închiagă, prefăcându-se înocoloșe de lapte prins și apoi începe să fie mistuit de zeurile (sucul gastric) care ies din pereții stomacului. Dovadă despre acesta ne-o dau copiii mici de țigă care varsăocoloșe de lapte brânzos, când în lăcomia lor au supt peste măsură. Dar și în stomacul de miel tăiat pină ce n'a apucat să sfirșescă de mistuit laptele supt de la oile, se găsește lapte încheșat.

Tot știința chimiei ne arată că cafeaua are însușire să împiedice sau cel puțin să întârzie prinderea laptelui. Acest fapt l-au putut băga de seamă mulți. Cafeaua cu lapte poate sta câte-va zile fără să i-se întâmple vre-o schimbare; pe când laptele gol se prinde. se strică, ori se înăcrește.

Cafeaua cu lapte este dar o băutură cu însușiri cu totul altele și deosebite atât de ale laptelui cât și de ale cafelei, luate fie-care singure.

Se vede dar că, deși cafeaua cu lapte este hrănitore, dar se mistue anevoe și nu o pot birui de cât stomacurile sănătoșe și puternice. Ea astâmpără fómeea celor bolnăvicioși ori cu sfomacul stricat, dar îi hrănesce rău. Aceștia ar trebui să se lase de ea. Dar femeile slabe lesne supărăcióșe și cari nu se simt mulțumite de nimic e deajuns une-ori ca să o înlătore, pentru ca să le pără nemulțumirile de care suferă.

Maî trebuie apoi să maî ținem minte din cele ce am spus maî nainte, că nu e bine când bem lapte dulce să-l înghițim dintr'o dată, pe nerăsuflata, ci să-l sorbim rar și pe îndelete, tot câte puțin. In casul când îl bem repede, el se închegă in stomac prefăcându-se in cocolóșe mari, pe cari sucul gastric le mistue număi pe din afară, pătrundând cu greutate și abia maî târziu in năuntru lor. In felul acesta laptele se mistue vreme maî îndelungată. Inghițindu-l însă câte puțin, el se închegă in cocolóșe mici, care se pot mistui tóte dintr'o dată, maî ușor și maî repede.

N.

## Peirea țáranului este beția



Vítiul, lenea, demoralisarea, degradarea, sárăcia, vin din beție. Ocenele, temnițele, pușcăriile, ar fi góle dacá ómenii nu s'ar îmbătá la cárciumă; ar fi atâtea miî de brațe la munca câmpului și atátia buní gospodarí cu femei și copii liberi și fericiți, folositorí lor și țáarii.

Țáraní, lásáți beția și nu număi cá veți scápá de cea maî mare mizerie, dar și de cea maî veninóșă și mortală plagă, și vė veți face cel întâiu popor pe lume.

«La Plevna, soldatíi români cari nu voiaú să-și bea nici porția de rachiú când intraú in foc, toți íeșáú victoriosi.»

Alexandru II, când i s'a spus cá Muscalii nu prea beaú ca odiniórá ar fi díis: «Dacá străbunii noștri n'ar fi bėut, am stăpâni lumea.» Vom díce și noi: dacá țáranii noștri n'ar bea, am ajunge departe.

**Vasile Știubieanu.**

*Ibănesel, Dorohoiú.*

## ȘCOLA SATĂSCA

— Bună ziua, moș Gheorghe! Ce mai faci?

— Mulțumim, domnule învățător, ia cu bătrînețele astea, mi-e silă să mă pui și la masă. Dar d-ta cum mai petreci? Ai început trebușoara cu băieții la școală?

— De început am început, dar e greu de făcut treabă cum se cuvine, oamenii nu prea țin socotelă de școală, nu prea vor a-și trimite copiii.

— Apoi auș că ăi de nu-î trimet, plătesc amendă.

— Da, așa este, însă statul vrea mai bine să vie copiii la școală, iar nu să adune amenzi. Statul a făcut școală pentru luminarea a tot românul și de-a pus codița aceia de amendă în lege, ea are nițică putere a speria pe oameni, negreșit, spre binele lor. Nu veți d-ta câte cheltueli face statul cu școlile, cu plata învățătorilor, veți cum face aici școla asta nouă? Pentru cine creți? Pentru copiii noștri, de sigur, statul doresce a avé cetățeni harnici și mai pre sus de toate, deștepți și pricepuți. Și cum vor fi așa, dacă nu învață carte? Mulți au început a cunosce folosul școlei, dar sînt încă, mulți ce nu țin sémă de ea.

— Da, frățioare, am vădut. Ce mai poți face cu așa mult poșidic? Ai vre-o sută de copii la școală?

— Am, moș Gheorghe, mai mulți 150 și-s vesel și mulțumit de ei, dar tot așa mai vrea, nu de altcevă, dar colțul de sus al satului pe la Florea, fug de școală ca de ciumă și d'aia plecaiū încó, să-mi fac cale pe la ei și sciu eu că-î voi face să-și trimită și ei copiii la școală.

— Da ce mai umbli, domnule! Lasă-î în pace! Nu-î veți că-s nevoiași, nu că nu vor, nu pot! La noi aici e școală de 30 de ani și n'a eșit nici un popă.

— Nu judeci bine, Moșule. Dacă ai avé 4 róte, poți dice că ai car? Așa că nu? Iți trebuie multe lemne și de tot felul ba încă în împreunările dintre ele nisce cue mică ca și un chibrit, și unul d'astea



de-î pierde, se strică și carul. Tocmai așa-î o țară, nu trebuie numai popî, trebuiesc funcționari, judecători, ingineri, doctori, etc. și ăștia cum vor fi buni, de nu vor scî carte? Spuneaî că aici e școlă de peste 30 de ani; spune drept, atunci înainte d'a se face școlă câți omeni sciau carte? Primar ai fost și d-ta fără bóbă, nu sciai ce faci, sînt sigur; pe atunci sciau carte în sat: popa, logofătul și dascălul bisericeî.

— De așa, așa e, dar acum dacă sciu mulți carte, ce folos? Nu-î vîd mai procopsiți de cât ai fără carte; se vede tréba că-s numai cu numele că sciu carte

— Tot e bine și așa, Moșule. După vreme a fost și școlă, nu se puté dintr'o dată să fie bună. Să facem nițică socotelă: închipuesce-ți că ai cădea în mâna unui păgân și te-ar pune să-î faci o rôtă, poruncindu-ți cu sabia în mână: fă-mî o rôtă că te taiu! Ce ai face d-ta? Ai dice: tae-mă. Nu cred c'ai dice, ci ai dice: lasă-mă că fac. Și te-ai pune pe lucru.

— Poți, nu poți, trebuie să faci, de nevoie.

— Tocmai acolo voesc cû să ajung; va să dică de voe de nevoie și cu multă casnă îî faci o rôtă, de sigur, destul de rea, te-ar pune să faci alta și alta pînă la vre-o 10, va fi ore a decea tot a d'întâiu?

— Nu. A d'întâiu o să fie rea, iar a după urmă o să fie bună că te deprinđi.

— Ei! moș Gheorghe, așa s'a întîmplat cu școlă, d-ta ai apucat mai din vechime, de când cu claca, cu tóte că mai nainte a fost și mai réu, nu erau sate, omeni, toți erau băjănari. Cum putea fi pe atunci școli? Carte învêța câte unul din tată în fiu și tocmai în urmă mai regulându-se țara i-a abătut statului să facă școli. A făcut-o, învêțatori de unde? că nu prea se scia carte de mulți. Statul pentru trebuinți a adus ingineri și profesori mai mari străini, dar la sate putea să aducă străini? De sigur că nu. A pus învêțatori: pe dascălul bisericeî sau pe feciorul ăștuia ori pe logofătul de la pri-

mărie. Cum eră să învețe carte multă pe ómenī, dacă nicī ei nu sciaū de ajuns? Mai târđiū s'aū făcut școlī mai bune prin tîrgurī și cum ieșiaū dascăli bunī îi trimeteaū treptat, treptat în tóte satele pîná adī, și o să vie timpul póte mai curînd de 30 anī, ca și noi să fim mai rēi ca cei nouī, de! ce-i faci, de ce merge, se drege meșteșugul d'a învęță.

— Ei cum, sînt mai bune școlele de prin tîrgurī? Mai vęduī cā popa ș'a adus copilul iară-și aici la școlă, pesemne nu-ī loc pentru ai noștri în școlī mai bune, nu cum-vă ai vedé dintre băeții noștri: inginerī, doctorī și mai sciū eu ce mai marī? alea-s pentru băeții boerilor.

— Nu ī așa moșule, cum īți închipuī d-ta. Școlă primară din oraș e ca și cea de la sat, cu deosebire cā acolo fie-care clasă își are învęțătorul ei, pe cānd la noi învęțătorul are copiii pe cap de tóte clasele; deosebire mai e plata ce o dă statul învęțătorilor, celor din oraș le dă mai mult ca să aibă cu ce trăi în oraș, iar celor d'afară (de la sate) mai puțin, cāci noi sîntem țaranī, putem trăi și mai ușor, ca la țară.

Cā nu pot face toți trébă la școlī în oraș, e altă chestie: acolo e lăsat copilul la gazdă, fără grijă și control, copilul umblă de colo pîná colo fără a se interesă de carte, pe cānd a orășenilor sînt stăruīți de părinți și învață. Așa e și aici, de multe ori copilul învață mai mult de silă, cāci cum se duce de la școlă acasă, părinții îl trimit la vre-o trébă și ei ca să scape își ieau cartea. Eu pe mulți am sfătuit să nu dică copilului să învețe ci să-ī găséscă o trébă și dacă vrea să învețe să-l lase. Mai diseși cā slujbele marī sînt numai pentru boerī; iară și n'ai dis drept, n'am timp să-ți înumer cāti ómenī marī sînt din popor, chiar miniștri sînt din popor, adicā mai marī între boerī și chiar peste boerī. Sciința, moșule, n'are țară, ca și baniī; cine póte, strînge.

Mai sciū cā dintr'un candidat de cei de mult, a eșit un profesor mare la București, am aflat acum

10 ani când eram la Căineni: feciorul dascălului Mirică din Stăvăresci se făcuse învățător acum 30 de ani și cum n'a fost pe plac boerului, l-a dat afară spre norocul lui, căci el a înaintat și încă de mult e profesor și eu am învățat copiii cu cărți făcute de el.

Acum să ne vedem sănătoși, mă duc unde-ți spuneam, și-om mai vorbi.

— Sănătate să dea Dumnezeu, domnule.

Z. G. Negoescu.

Înv.(-)diriginte. Jideni-R.-Sărat.

---

## FAPT FILANTROPIC.

---

D-l N. Dumba proprietarul moșiei Bragadiru din județul Teleorman, prin anul 1869 sau 70, vizitând proprietatea sa (ca în toți anii, având domiciliul în Viena) și comuna neavând un local bun de școală, locuitorii se adună în mare număr și în frunte cu primarul și învățătorul din acel timp, merg la proprietar; apoi prin o rugăciune din partea locuitorilor, ticluită de învățător și citită de un elev din școală, de a le face un local de școală, proprietarul în fruntea locuitorilor, merge și alege locul pentru clădirea școlii și în anul 1872 sau 73 comuna este înzestrată cu un local de școală cu două etaje, care îi face onoare și astăzi.

Acest proprietar, afară de alte bunătăți, de multe ori prin plenipotentul său, D. Pișcă, distribuia bani la copii cu ocaziunea distribuirii premiilor; de multe ori prin plenipotentul său C. de Vrani a dat câte 60 și 80 lei pentru a se cumpăra cărți și a se distribui elevilor.

Acum de curînd, biserica din comună fiind aproape ruinată, bătrânii făcură apel la proprietar — și în anul 1898 se puse temelie bisericii în Iulie. — S'a făcut zidirea, s'a tencuit, împietrit pe jos și s'a împrejmuit cu uluci și grilaj, mai avînd zugrăvela.—Edificiul este o fală pentru comună și admirat de trecători.

Dacă mulți proprietari ar face ast-fel, cred că grăua sarcină a Statului ar fi mult ușurată.

Floresen Bragadiru.

---

## SFATURI PRACTICE

---

### Contra inecului în gât.

Când se întîmplă să se înecă un copil cu mîncare sau cu altceva, mamele au obiceiul să le dea câți-vă pumni în spate ca să le sară din gât lucrul cu care s'a înecat. Mijlocul acesta însă de multe ori nu le este de vre-un folos. Pentru a scăpa copiii

de necaz e mai bine să li-se ridice mâinile drept în sus. Această mișcare le lărgesce peptul și le scôte din gât lucrul care i-a înecat.

\* \* \*

### Petele de pe rufe.

Petele cari se fac pe rufe mai ales în Țernele umede nu ȳer nicī cu leșia cea mai tare. Ele se pot scôte ast-fel: Se amestecă zeama unei lămâi cu o parte de săpun, o parte de scrobělă albă și o jumătate parte de sare. Se ung petele de pe rufe cu acest amestec și pe față și pe dos. Se pun apoi rufele la uscat, întinse bine și pata ȳere.

\* \* \*

### Copierea desemnelor de broderie.

Punem stofa pe care voim să brodăm pe modelul ce îl reproducem; o fixăm cu ace și apoi o udăm cu benzină. Stofa devine transparentă; prin ea se vede desemnul, pe care îl copiem ușor cu un creion albastru. In urmă benzina ȳere prin evaporare, iar stofa rămâne curată ca și mai nainte

---

## SCRISORE CĂTRE REDACȚIE

---

In adevăr, frumos este scopul pe care urmăriți, d-lor redactori! Scop nobil: luminarea poporului, scoterea lui din intuneric. Numai două ani de când apare revista d-v. «Albina» și pôte să se zică că aprôpe și-a atins scopul. In primul articol din anul al III-lea al revistei d-v. spuneți că «Inființată cu scop de a propagă, mai ales in țară, cunoscințele folositoare, de a introduce gustul cititului printre aceia cari nu-l au și de a face să dispară de prin toate broșurile periculose, ar fi nepotrivit a se cere să-și fi ajuns scopul in acești două ani.» Sunteți prea modești, d-lor redactori, drept să vă spun: pentru-că chiar eu am fost martor la țară la un dialog vrednic de spus. Un țeran se tăiasa la un picior, — mi se pare, — și tocmai trecea pe lângă mine. Il intreb, ce are și unde se duce. — Păi ce să am? iacă 'că m'am tăiat la un deșt și mă duc la d-l învățător, ca să-mi citescă vre-o doftorie din cartea aia «Albina.»

Lucru destul de îmbucurător pentru d-v., stimați d-ni redactori. Că «Albina» introduce gustul cititului, e destul de adevărat. Bine înțeles că nu s'a putut înlătură in întregime citirea broșurilor periculose; căci și timpul de două ani, pe care l'ați întrebuițat pentru atingerea acestui scop este destul de scurt; dar totuși a început și săténul să simtă nevoia să citescă o carte bună. Iar un exemplu, nu strică. Tot la țară, stam de vorbă cu un sătén bérân, dar tare deștept. Il intrebam eu ce face duminicile și sêrbătorile. Imi

spune: Iacă și eu dimineța mă duc la biserică și după amiază mă duc la d. învățător să ascult la citirea unei bucăți frumoase din mândra revistă «Albina».

Aste două exemple arată că a început să se simtă mult scopul revistei «Albina».

Încă câțiva ani și nu mă 'ndoesc, că «Albina» își va ajunge frumosu scop pe care-l caută.

Dea Dumnezeu! ca scopul să se realizeze!

Alexandru D. Daniel.  
Student

## STAREA SEMĂNĂTURILOR.

— De la 9—16 Octobre —

*Argeș.* — Producțiunea porumbului e satisfăcătoare. Semănăturile de toamnă sînt bune.

*Botoșani.* — Timpul răcoros. Semănăturile de toamnă strînse. Se fac arături pentru primăvară.

*Brăila.* — Semănăturile de toamnă s'au terminat. Porumbul a fost cules. Nutrețurile bune.

*Covurluiă.* — Timpul rece. Se ară. Semănăturile de toamnă frumose. S'a terminat culesul porumbului. Locuitorii adună nutrețul.

*Dâmbovița.* — Timp frumos și favorabil semănăturilor. Culesul porumbului s'a terminat. Pășunile bune.

*Ialomița.* — Semănăturile de toamnă frumoase. Pășunatul îndestulător.

*Iasi.* — Se culege porumbul. Viile au fost culese. Semănăturile de toamnă merg bine.

*Ilfov.* — Semănăturile satisfăcătoare. În unele părți au fost stricate de insecte,

*Mehedinți.* — Temperatura rece. Culesul porumbului terminat. Se fac încă arături de toamnă. Fînețele s'au strîns.

*Muscel.* — Timp variabil, noaptea frig. Porumbul și viile s'au cules. Pășunatul abundent.

*Olt.* — Se fac semănăturile de toamnă. Culesul porumbului și al viilor s'a terminat.

*Putna.* — Imașurile bune. Bruma a început să cadă grosă.

*Roman.* — Timpul e favorabil semănăturilor. Porumbul suficient. Fînețele sînt strînse. Viile culese. Recolta meiului e de mijloc.

*Romanați.* — Ploi parțiale. Porumbul și viile culese. Semănăturile terminate.

*Suceava.* — Timp frumos și rece. Se continuă semănăturile de toamnă. Porumbul strîns.

*Tecuci.* — Timpul frumos. Arăturile continuă. Viile culese.

*Tulova.* — Se continuă semănăturile de toamnă. Imașurile bune. Timpul frumos.

*Vlașca.* — Se culege porumbul. Semănăturile grăului se continuă cu activitate.

## MULȚUMIRI

Cu ocaziunea distribuirii premiilor în școala comunei Leu, din județul Romanași, d-l Demetru B. Locustenu, mare proprietar și primar al comunei și d-nu F. Ionescu, administrator de moșie al d-lui Demetrianu, au oferit cărți și bani pentru a se distribui în ziua de 29 Iunie.

Pentru aceste aduc sincere mulțumiri numiților domni, atât din partea noastră învățătorii comunei cât și din a școlarilor încurajați cu premiile.

C. Ionescu.  
Diriginte.

\* \* \*

Domnul Ión S. Popescu, notarul comunei Onesci, bine-voind a oferi gratis bisericii din Onesci, cu hramul sf. Nicolae, 2 căldări de tablă, a servit la aducerea apei pentru botezul copiilor, pentru care îi aduc mulțumiri.

Paroh G. Suraia.

\* \* \*

D-l doctor D. D. Popp, a îmbrăcat de sf. Sărbători ale Pascilor, șese băeți și șese fete cu haine.

Acastă faptă filantropică a mai făcut-o și în anii trecuți. În numele celor ajutați îi aduc mulțumiri.

Spiridon Th. Ștefănescu.  
Invăț.-diriginte. Tomșani, Prahova.

\* \* \*

Prințesa Smaranda D. P. Moruzi, bine-voind a oferi școlii din Zamostea în trei ani consecutivi câte 30—40 snopi de paie de grâu și seară necesară la predarea lucrului manual; pentru asemenea ofrandă, aduc viile mulțumiri în numele școlii.

H. D. Enescu.  
Invățător.

---

## A P E L U R I

În comuna Tulucești, din județul Covurlui, înființându-se o mică «Bibliotecă populară» cum și «Un curs de adulți» cu un număr de peste 100 de autori, sub direcțiunea unui comitet compus din d-nii învățători: Petru C. Brașoveanu diriginte, A. Georgescu învățător și Neofit preot paroh.

Sub-serisul face un călduros apel la toți d-nii autori și editori de cărți, cât și la oricare onorabilă persoană, care va avea buna voință de a veni după a sa putere în ajutorul acestui mic edificiu moral.

Numele tuturor donatoriilor se va publica în diferite diare, iar cărțile donate se vor trece într'un registru imprimat al bibliotecii acestei școle împreună cu numele donatoriilor spre eternă memorie.

P. C. Brașoveanu.  
Diriginte, Covurlui.

\* \* \*

«Sub semnatul învățător al școlii mixte din cătunul Beilie, comuna Săeșta, județul Buzeu, fac apel la bună voința publicului și în special la domnii autori de cărți și d-nii Librari cari voesc a veni în ajutorul copiilor săraci, ai căror părinți au venit și mi-au declarat că n'au pe ce lua cărți copiilor, — să dăruască acestei școle câte un manual din cărțile aprobate de onor. minister.

Pr. V. Ionescu.

## Poșta Administrației

*Elevilor cl. V, școala normală V. Lupu, Iași.*—Trimeteți banii și veți primi revista; nu mai trimetem de cât celor ce plătesc înainte.

D-lui *S. Z. Ch. Brăila.*—Avem anul I legat și al II-lea tot legat, fiecare costă 6 lei 50 bani, nelegat 5 lei fie-care an.

*Căpitan Folescu, Buzău.*—Abon. d-v. pe anul II expirat, achitat cu chitanța 11.378, din eróre vi s'a făcut avis de plată.

*Sf. S. Păr. diacon G. Chirică, Ploesci.*—Abon. pe anul II exp. achitat. cu chitanța 14.556.

*Păr. Sachel. V. Drăgănescu, com. Negri-Roman.*—Idem chit. 13.231.

*Neculae Vălcu, Ciamurile de jos, Tulcea.*—Pe anul I 1897—1898 sințeti plătit, pe anul II, 1 Octombrie 1898—30 Septembrie 1899 nu sințeti plătit, rog spuneți prin cine său cum ați plătit, noi n'am primit.

D-lui *Gh. Adam-Başchioi.*—S'a executat cele coprinse în cartea d-v. poștală, dar tot e bine să stărui de alții noi.

D-lui *M. Fănică.*—Trimiteți.

*Unui abonat, Botoșani.*—Până acum n'am putut afla nimic, dar vom cerceta.

*G. Vieru, Borca-Roman.*—Vom cerceta.

*Pr. P. Petrescu, Coveiu-Dolj.*—Avem tote cărțile ce cereți, trimeteți costul lor, după anunțul din revistă și se vor trimite.

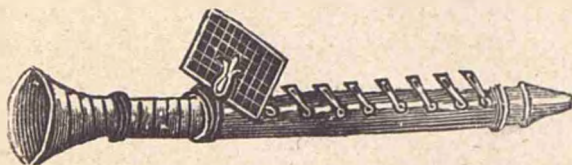
*Toma Ciocârlan, Colonesci-Tecuci.*—Abon. d-v. pe anul II expirat achitat, chitanța 14.634. De loterii ne vom interesa.

*Teodora Marinescu, Mărășesci.*—Cui ați plătit, căci noi n'am primit?

*Pr. Ion Vasilescu, Ulmu-Brăila.*—Abonamentul Sf. V. pe anul II expirat achitat, cu chitanța 11.497.

### A apărut 12 cântece românesci

## PENTRU FLAUTUL NAPOLITAN



Orî-cine, chiar și un copil începând de la 5 ani, pôte cânta cu acest flaut cele mai frumöse cântece, fără a avé cea mai mică idee de muzică. Un flaut cu 12 cântece streine și 12 românesci, lei 1.50

În provincie se expediază frazeo contra lei 1,90 *primiți înainte* în mărci poștale sați cu mandat poștal.

Cu ramburs nu convine să se expedieze un singur flaut, de ôre-ce porto și taxa rambursului costă lei 1,55

Mulțumiri primite pentru aceste flaute din partea d-lor: Sub-locot. Nicolescu, Fălticeni; Constantin T. Mănculescu, student, Buzău; F. Vasiliu, Ruginósa; Gh. Ioan Pâslaru, C.-Lun; Alexandru Sava, Constanța; Mișu M. Garoflid, Buzău; D. Negulescu, Comarnic; I. Dobrescu, Alexandria; Th. Vasiliu, Galați; P. Ionescu, Craiova și multe altele se pot vedé la biuroul meu; de alt-fel mé oblig a restituí costul la nemulțumire.

A. S. Lindemberg. *Bucuresci, str. Smârdan No. 10 în, curte.*

PEPINIERILE  
**C. C. DATCULESCU**

*Din S'obozia-Galbenu, județul R.-Sărat*

Comenzile se primesc și la **Depoul Datculescu**  
**117 Victoriei, București**

Arborii ce se plantază d'acum, toamna, se prind fără a se uda.

**Imense cantități de arbori roditori**

„ „ „ „ de alee

„ „ „ „ de împăduriri.

**Prețuri mai eftene ca orî-unde**

Ast-fel :

50.000 Peri altoiți de 3 ani, piramide frumoșe, cu 800 lei mia, 90 suta și 1,20 b.

40.000 Meri „ „ „ corôna sus 900 „ „ 100 „ „ 1,50 „

12.000 Arțari americani de 3 metri, corôna sus 1000 „ „ 120 „ „ 1,50 „

16.000 Frasină excelsior 3 „ „ 1000 „ „ 120 „ „ 1,50 „

etc. etc. A se cere catalogul de la **Depoul Datculescu.**

**117 Victoriei, București.**

**Sămînță de Moha** tot-d'a-una verde (Pârîng de California) cel mai bun nutreț pentru orî-ce vită.

**Sămînță** de amestecuri furagere ce se sêmănă odată pentru mai mulți ani.

Buhal și Vișele de Rasă

**Unt de vaci de Svițera**

**FÎN EXTRA. — MEIU NETREERAT**

**PORUMB DE SĂMÎNȚĂ**

(diferite varietăți).